

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ макъ

Голос
адыга

1923-рэ ильесым
гъэтхапэм
къышегъэжъагъэу къыдэкы

№ 34 (22004)

2020-рэ ильес

МЭФЭКУ

МЭЗАЕМ и 27-рэ

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИИЭП

къыхэтутыгъэхэр ыкы
нэмыкы къебархэр

тисайт ижъугъотэштых

WWW.ADYGVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Адыгэкъалэ ихэхъоныгъэр

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу Къумпыл Мурат тыгъусэ Адыгэкъалэ щылагъ. Псэуплем ихэхъоныгъэр зэригъэльэгъүгъэх, тапэклэ пшъериль гъэнэфагъэхэри афигъэнэфагъэх.

Гупчиту къышызэуахыгъ

Апэрэ чыплеу республикэм и Лышъхъэ зэкоплахъэр Адыгэкъалэ дэт сымэджэшыр ары. Аужырэ шапхъэхэм адиштэрэ амалыкъэхэу сымаджэхэм ялээнхэмкэ ялэ хугъэхэр зэригъэльэгъүгъэх.

Блэкигъэ ильесым ыкыдмом медицинэм игупчитумэ мыш тоф щашэнэу рагъэжъагъ. Нэхэм ыкыдмом гум зыяцээштхэр сымэджэшыр къышызэуахыгъэх. «Гу-лъынтфэ узхэм апэуцужыгъэнэр» зыфиорэ шьюллыр проектын къыдыхэлтыгъэу ыкыдмом къэралыгъо-унэе зэдэлэжъэнэгъэ шыкъэмкэ медицинэ гупчэу «Лаборатория здоровья» зыцээр къышызэуахыгъ.

Къумпыл Мурат отделениө къыплыхъагъ, тоф щизышилэрэ специалистхэм гушыгъэх. Аш сомэ миллион 51,5-рэ

хугъ. Врачхэм ыкыдмом сымаджэхэм республикэм ипащэ рэзэныгъэ гушыгъэхэр къыпагъохыгъэх, псауныгъэр къеухумэгъэенным исистемэ хэхъоныгъэхэр зэришыхъэрээр зэрэнэрлыгъэгүр къялагъ.

Медицинэ 1600-рэгээд идэгүүгъэ ыкыдмом цыфхэм ар зэрэлхээрэм льыпплэнэу АР-м псауныгъэр къеухумэгъэенным и Министерствэ унашю фишыгъ. Республиком щыпсэухэрэмкэ ар ыкыдмом хэмийлтэй, шлох зимиэ медицинэ страхованием имилькулэ зэрагъотыщыр Къумпыл Мурат къылагъ.

Адыгэим псауныгъэр къеухумэгъэенным и министрэ Мэрэтийкъо Рустем къышызериуагъэмкэ, технологии перытхэм адиштэрэ 1600-рэгээд цыфхэм алэклэхъанымкэ ишкълагъэр зеклэ инвесторын зэшүүхыгъ. Аш сомэ миллион 51,5-рэ

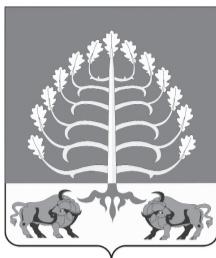
гупчээ хилхъягъ. Антиографыр ыкыдмом оборудование къеухэр мыш члэтих. Ахэм яшуагъэхэр сымаджэм илажъэр зэрифешуашэу къыхагъэшын алъэкъышт. Зэрэгээнэфэрэмкэ, ильесым къыкъоц нэбгырэ 300-м нахь мымакъэ гупчээ къеколон, 1600-рэгээд зэрагъэгъотын амал ялэшт.

Проектыкъэхэр республикэм гъэцэктэгъэ зэрэшьхүгъэм ишуагъэхэр, Адыгэкъалэ, Тэххутэмькъуа, Теуцожь районхэм къарыкъырэ цыфхэм 1600-рэгээд мыш щагъотышт. Джаш фэдэу Краснодар краим, нэмыкы шольырхэм къарыкъырэ сымаджэхэм гупчээ щяэзэштых.

Нэужым нэхэм зыяцээштхэр гупчэу «Санталь» зыфиорэ Къумпыл Мурат eklonlagъ. Шьюллыр проектэ «Пэзжук нахьыж» зыфиорэ къыдыхэлтыгъэу гупчэу Адыгэкъалэ дэт сымаджэхэм къышызэуахыгъ. Аужырэ шапхъэхэм адиштэрэ псэуальхэр ялофшэн щагъэфедэх. Навигационнэ системэм ишуагъэхэр сымаджэм фэгъэхыгъэ къэбарыр, зэхъокыныгъэу ипсауныгъэ фэхъухэрэр операционнэ блокым компьютер хытынумкэ аяаэхы. Клиникэм операции зэфэшхъафхэр щашынхэм амал щырял. «Санталь» зыфиорэ гупчээ тоф зишэрэ мэзитфым къыкъоц операции 200 фэдиз щашынхэм.

(Икъеху я 2 — 3-рэ нэклуб. арыт).

Адыгэхъалэ

(Иклюх).

— Медицинэ ІэнпыІэгъур нахьшиу шыгъэнэир, зидунай зыхъожжыхэрэм япчъагъэ къышыдгъэкІэнныр УФ-м и Президент къитфигъеуцурэ пишэриль шъхьаІэхэм ащищых, — къыгуагъ КъумпЫл Мурат. — Адыгеим медицинэ гупчэхэр къышыззІутыххэ зыхъукІэ, мы пишэрильхэм язэшІохын нахь благъэу тыкъякІуалІэ. Федеральни ыкІи шъольыр клиникхэм атэуудзыгъэу псэурэ цыифхэм технологии нэрхтхэм адшиштерэ медицинэ ІэнпыІэгъу ынкІэ хэммыльэу агъотын амал зэрэйшиІэштүм мэхъянэшихо и.

КілэцЫкIу ІыгъыпIэм ишIын зэрэкIорэр

Іофшіэгъу дәкыігъом ильәхъан
Адыгэкъалә щашырә кіләләцтыкъу
Іыгының ясельнә күпхәр къы-

здыхэлтыгайз Къумпыл Мурат eklonlalg. Ар нэбгирэ 240-мэ ательтэгээшт. Псэольэш юофшэнхэр зынэсигтэхэр республикэм ишацээ зэригтээльгүйгэх. Мир къызызэуахыкээ, зыныбжь ильэсийцим нэмэсигтээ сабыйхэм ыгынпээм чыпэлэхэр щырялэхэ хьущт. Проектым игъэцкэлэн зэкэмки сомэ миллиони 177,3-рэ төфэ.

республикэм ишацээ игуущиэлэхэд къышыхигтэгэшт.

Блэкигээ ильэсийм Адыгэкаалэ зидунай зыхъожьгээхэм нахьи, къышыхи хъугъэхэм япчагээ щынахьыб. Демографиим изытет нахьышу хъуным фэлорышэшт фэлор-фашлэхэр цыфхэм ягъэгтотыгъэнхэр шьольтырым ишацчи, муниципалитет пэпчийн пшъериль шхъаалэу зэрялэр

гъэцкэштых. Муниципалитет-хэм ашыгсэухэрээр ахэм ашыг-гъозэнхэм ыкли агъэфедэнхэм мэхъянэшхо зэрилэр республикэм ишаа гырынагь.

ЩысэтехыпІЭ унагъу

Нэүжкм Къумпыл Мурат сабыйбэ зэрыс Цыклюхэм яунагьо eklonlаръ. Мыш фэдэ зэlyuklэгъухэр хабзэ хъульэу муниципалитет пэпчь шырагъяклокы.

Зэшъхъэгүсэхэу Русланэр Ритэр сабынлл зэданлы. Товархэр зыщагоощырэ сатиушлэ гупчэм исклад операторэу Руслан юф щешлэ, бысымгуацэм унагьом ирэхъятыгъэ кьеухумэ, сабийхэм япүн пыль. Пшэшье нахыжъэу Дианэ я 9-рэ классым ис, олимпиадэхэм чанэу ахэлажьэ, сурэтшынри иклас. Аш үүж кыкырэ Милани гурьт алжарлам макло. Адамра Ванга

занрэ ильэрэ ныкъорэ аныбжь.
Унагъом ишыIэкIэ-псэукIэ
Къумпъыл Мурат зыщигъэгъо-
загь, нахыжъэу исхэми, кIэлэ-
цыкIухэми гүшьIэгъу афэхъугь.
Дианэ исурэтхэр хъэкIэ лъяпIэм
къыригъельэгъуяа, ахэм къа-

тегущынагъ. Унагъом институт къэухъ-
мэгъэныр, ащ мэхъанэу илэр
къагурыоным фэцгээнхэр
шъолтырым ипаще анахъэу
ынаэл зытыригъэтэрэ лъэныкъо-
хэм зэраащицыр Къумпыл
Мурат игушылэ къыщихигъе-
щыгъ. Цыкly зэшхъэгъусэхэм
зэрафэрразэр къыуагъ, зэгурьо-
ныгъэрэ насыпрэ зэрыль уна-
гъоу зэрэштихэр зэрэгушуагъор
къыхигъэшыгъ. Сабыибэ зэрыс
унагъохэр къэралыгъом зэрилэу-
бытыпхэхэр, ащ инеущырэ мафэ,
ихэхъоныгъэхэр мыш фэдэ уна-
гъохэм зэряльтыгъэр респуб-
ликэм ипаща къыуагъ.

Айщэт экраным тыщежэ

Къэбар гушыагъо къытэугъ: урысые кинокомпанийтю «Орел» ыкы «Ракурс» зыфалохэрэм Мэшбэшэ Исхъакъ итарих романэу «Графиня Аиссе» игъэүцун юф дашлэнд фежьагъэх.

Романым иэрканизиацикэ анахъэу зиштуагэ къэ-
къуагъэр зэльшашэр меценатэу, тичыгПэгэу цэргийн, Адыгейм и Пышьхъагъяу. Шъэумэн Хязэрэт.

Художественнэй фильмэм чёркешенкэ пышшэшэжы-
е Айщэт ышыхъэ кырыкыгайзэр тшэн амал кытитыщт;
стамбул бэдзэрым зыхыгайзэр, гъэрхэр зыщхээр
зыфэдэхэр, Москва дэт пачыыхъэ унэхэм тарыглэхэнэр,
Аиссе (Айщэт) тиготэу Елисейскэ шьофхэм ыкли Кав-
казым ичыпэ дахэхэм зашытглыхъянныр.

Казым ичтүпээ дахежүм зашыглываханыр.

Сабый дэдээзэ шынэшье цыклур мыйэрсыкээ зэлтүүп-кльгээ чыыгхатэм кычыкхяа зэрэхэтгээр, а мыйэрс нэгушхъялппхэе яцс 1ешу шьоупс ныбжырэу ытуу кызыэртенаагээр зэхэтшлэшт. Айщэт цыклум мыйэрсээ дахехэмкээ, ошыогу къебзэ лъэктихъяаэмкээ ытуу гъээ

загъэу, бзыу орэд мэкъэ жынчым едэюу күштхээ сүлж чынжъяхам ямызашау кызызарихыгъяар тлъагчийт.

Сабынгы тынчым хэтэу имафэхэр чэфыгъэх, ау ухьтэм хэти зэмийжэгье гээзаплэ ашь фишигыг. Гъашлэр къэпшлэнэ щимытэу зэрэгээпсигъэм ищис ыкли икъебар Айштэл пэкэхийгъэр, ышэечигъэр. Альашлоу, фэсакьхэй иунэгьлоо клоц дахэу щаплүштэгье сабынм игьогупзээ зээ зэпыйбзыкыгъе хульгэе. Шынлашлоу, лорышлэу, лушэу зэрэштын фаер инани, нэмийк цыиф гупсэу къешлэкын гъэхеми зыфалуатэштыгье сабыир, шүльгэгүү-гуклэгүүр зыпагхохыщтыгъэр, күрэм фэдэу хымэ чыгум ефэ. Пшъэшьэжье гошжэхьеу щитигъэр ашэрэ пкыгыс мэххү, зышлонгьом, ахьшэ зилэм ыщэшт ыкли ыщэфыщт. Ар а охьтэ блэкыгъэмкэ хэбзагэе — цыифыр — ини цыклик, мылькулхъе шыгыншыр.

Ау сыд фэдэү щылэнгээр шьончьеү тепльаджэмий, цыфыр аш щылэн фае. Гъашээр зы чыпэлэ итэп, цыфым ишылэнгын аш готэу зэблэхүү. Тхъэм зэрий-

хэсэгтэй, пшъашъэр Францием ефэ, пүнүгтэй ыкли гъэсэнгүй дэгүү өгьоты, гъэшоныгын, лъйтэнгүйн, шулзэгүйн ашыкцэрэп. Ил аш зэктэ — дэхагъэр, акыллыр, гультыэр, шыкцешлүгъэр.

А охътэ блэкыгэ чыжэхэм ац хуульфыгъабэм аналэ кыыштырайрадзэ, хэгъегум илышүхэм, нэмыхээми. Ау Айщэт нэмыхи культурэм итэу мэпсэу, ежь кызыхэкыгэ лъэпкым кыхихльхагъэр кыыхэкыжбы. Ац анах шэнышлоу хэлпльягъорэр ышыхэе зэрэхээты-кыгъэр ары. Төврүклюгъэ-тельшьогъагъэр ишэнэп, сыйре тофи, сыйд фэдэрэ зэхашли гурэ псэрэ ахэлтынир агаар.

Мэшбэшлэ Исхъякъ ироман зидэхэгъэ-үгъэшыгъагъэ къэлтэгъуаеу адыгэ пшъашъэу – черкешенкү Айштепхыгъэ гупшысабэм уафецщ. Тэгъэшлэгъо ицыиф гэпсыкіэ, тыльэплъэ, тызыльещэ, тыфэгумэкы, зыфэдгъадэмэ тшлонгъоуи къыхэкы. Зэ Айштепхыгъэ Париж зыщытэплъихъэ, зэ хэку гупсэу Кавказым зыкыфэтэгъэзэжкы.

БЭГЬУШЪЭ Mariet.

ИХЭХЬОНЫГЬЭХЭР

Гъэхъагъэхэм язэфэхьысыжь

Адыгэкъалэ инароднэ депутатхэм я Совет изэхэсигъоу мы мафэм щылагъэм 2019-рэйильэсүм администрацием, ашиглацаа ипащэ Ioffeу ашыагъэр щызээфахьысыжыгъ, пшъэрлыгъ кіэхэр щагъэнэфагъэх.

Ильясым изээфхээсүйжихэр кышызыэ Адыгэхтала иадминистрации илаштэй Лыхэсэ Махьмудэ анахъэй ынаалэ зытыри-дзагъэр псакуныгъэм икъэухуумэн, гъэсэнгъэр, гъогу хъызметыр, социальнэ лъэнныкъохэрары. Ащ къызэрэхигъэштыгъэм-кэ, блэкыгъэ ильясым къалэм ибюджет сомэ миллион 633-мехъуг. 2018-рэ ильясым егъэп-шагъэмэ сомэ миллион 257-мехъукэ ар нахьыб.

Зэхэсгүйгээ Күмпүлэл Мурат кызыэрээрхихгээцүйгээмкээ, Адыгэгэвэлээ зидэштэй чынпээр кызы- фэбгээфедэн фае. Республикаам иэкономикэ хэхъоныггэхэр

ышынхэмкіә амалышуҳэр къе-
зытышт лъэныкъоҳэм ар ашыщ.

— *Инвестициихэр къе-щэл ИэгъэнхэмкIэ, предпринимательствэм Иэныгъэгу фэхъугъенымкIэ, социальне, нэмикI инфраструктурэм хэхъоныгъэхэр ышIынхэмкIэ Адыгэкъалэ пишэрыль инхэр фэдгэууцгъэх, —* кыIуагъ КъумПыл Мурат. — *Къералыгъо программэхэм, лъяпкь проектхэм къадыхэльтыата-гъэхэу мы Ioфыгъохэр зэшилохыгъэх мэхъух. Муниципалитетым хэхъоныгъэхэр зэриши Iыгъэхэр ильэсым изэфхывы-сыжсхэмкIэ тэльэгъу, ау джыри пишэрылъэу шыIэр макIэн.*

Муниципалитетхэм обще-
ственнэ чыгыпшэхэр агъеңэкээнхэ,
еджапшэхэм ачлэт спортзалхэр
агъекэжьынхэ амал къязытыгъэ
политическэ партиеу «Единэ
Россием» ипроектхэм чанэу
ахэлэжьэнху Күмпүл Мурат
къяджай.

Джащ фэдэу Адыгэкъэлэ администрацием бизнесым къэралыгъю Іэпышэгъу егъэгъотыгъэным илофыгъохэм ынаэ аты-ригъэтынэу республикэм ипащэ аришыагъ.

Муниципалитетын лъэпкъ проектхэр зэрэцгээцаклэрэм анахээу республикэм ишаа

къыщыуцугъ. Псауныгъэр къеухъумэгъэним ыльянъыкъоктэ поликлиникэм юфшэнхэр щыклощых, хэушхъафыкыгъэ автотранспорти б къызлеклагъэхъащ, нэмэйк зэхъокыныгъэхэри агъэнафэх. Мыщ дэжым республикэм ипащэ къыхигъэ щыгъ медицинэ фэл-фашлэхэр цыфхэм зэраалагъахъэрэм идэгтугъэ мэхъанэшхо зэрилэр, специалистхэм шэнэгъэ куухэр зэрэлэн фаер.

Түрээнээс нийтийн төслийг
гухэль гъэнэфагъяа хэр щыгэх.
Еджэп! Иллэгээ цифрэ шык! Эм
фытегъэпсихаа эгээ оборудование

алэклагъэхьащт. Анахьэу аналэ зытырагъэтыштыр мы ильэсэм һонигъом и 1-м кышигъэхъягъэу ублэп!э классхэм арыс кіләеджаклохэм ыпк!э хэмэльэу шхыныгъо стырхэр ягъэгъотыгъэнэм илофыгъо изэшхүчин ары

шохын ары.
Демографием, Текноныгъэм ия 75-рэ итльс ихэгъэунэфыкын ялофыгъохэм, щылэнэгъэм инэммык! лъэнныкъуабэхэм республикэм илащэ къащиуцугъ, пшыэрьылхэр къынъэнэфайзах.

ПШВЭРҮҮЛХЭР КЫГ ВЭНЭГА ВЭХ.
ГҮОНЭЖЬЫКЬО
Сэтэнай.
Сурэхэр А. Гусевым тырихы-

ЛЫГЬЭР ТЕКЛОНЫГЬЭМ ҮЛЬЭПСАГЬ

Хэгъэгу зэошхом хэлэжьэгъэ зэол! пэпчь бгъэхальхъэ кырамытыгъэми, лыгъэрэ пытаагъэрэ кызыыхэзымыгъэфагъэ ахэтэп. Арэущтэу щимытыгъэмэ, Теклоныгъэшхори кылаахын альэ~~К~~ыштыгъэп.

Іашэ зыбыгъэу пыим жэхахьээ Кавказыр къэзыгъэгъунаагъэхэм ягукуэ-кыжыхэр краеведэү, тхаклоу Иван Боромотовым къаригъэлтэжыгъягъэхэу ыкли ытхыгъягъэхэу илэх. НКВД-м ия 23-рэ пограничинэ полк ия 2-рэ батальон ия 14-рэ заставэ икомандирыгъэу Василий Гайдук 1943-рэ ильэсүм гъусэхэр ихэхэу зэрхэгъэ лыгъяэри къытлтыгъэсжыгъигь.

нэбгырэ 25-рэ зэрэхүүщтыгээр.

Мыекуапэ къызэрлабынагъэр къытalo-
гъагъ. Ау къалэм къыдэнэгъэ диверсант
шхъухъашIэхэм электростанциемрэ
промышленнэ объектхуу дэтхэмрэ къа-
гъэонхэу унашьо къафашыгъагъ, ежь-
хэми загъэхъазырыщтыгъ. Лейтенантэу
Жирновыр сигүсэу псыхъо Шхъэгуга-
щэ зэрээллэтичн фаемкэ фитныгъэ
къытэзлыгъщхэ пащхэм тымыжэу, тэр-
тэрэу псым тызээллэрикынену тетүүбытг-
гъагъ. Шыю псыхъом тыкъызэллэрик и
къалэм тыкъызыдахъэм, къэлдэсхэмрэ
пионерхэмрэ къэл гупчэм тащэгъагъ.
Сыхъатыр 12-м е 14-м нэсигъэгээн фай.
Охътабэ темышил 213-ре къушхъээ-
шхончэо купэу нэбгыришээ фэдиз зы-
хэтыри къалэм къыдэхъэгъагъ. Сыхъатыр
15-м майорчу Лискун шуну 40-ицусам

къесыгъаягъэх. Электростанциер диверсантхэм къагъэон альэктыгъагъэп, —
къылотажыгъ В. Гайлук.

Заом ильэхъан тидзэкилхэм къахэ-
фэгтээ лыгтээ зеклиякхэр пүэлжыкхэм
сыдигьуи щысэтхыхи пүэу ялэштых.

ШАУКЪ О ЛІСІ СІЧКАНІ

Гошмад

Хъбэхъу-Хъачмамыкъо Гошмафэ къызэхъум ятэу Даутэрэ ятэшэу Пщыхъыжърэ хъапсым дэсигъэх. Дээ Пльыжъыр чылэм къызыдахъэм «Белэхэм» шъурягъусагь» али ахэр агъэтысыгъэхэу къарыклощтым ежэштигъэх. Даутэ пшъашъэ къызэрэфхэхъугъэр къазыралом, ятэшым «Тырамышэу тыкъанэмэ, нэбгырэ мафэшь, Гошмаф фэсэусы, тырашынмэ, Хъукэхъан ешүулы» ылгъагь. Унагъоу зэш пчагъэ зэрысым ыуѓои-гъэ мылькур а мафэм тырахыгъагь, а мэфэ дэдэр ары Пэнэжкыкъуае колхоз зыщызэхашгъагъэри.

Пшъешъэжъыер къызы-
хъэхъухъагъэр зэман-зэ-
блэк!, хэбзэ зэхъоک охътэ
бырсырышхуагъ. Граждан
заом игъом хабзэм мафэм
зэ, тlo зызэблихъущтыгъ.
Цыфхэм ящылэнгъэ зы-
зыдигъэзэштыр къеши-
гъоягъ. Гошмафэ яти,
ятэшхэри а зэман зэблэ-
кыым ихьюор бэрэ зэридза-
гъэхэм ашыщыгъэх.

Гошмафэ къызэрли-
тэжьыштагъэмкэ, граждан
заом ильхъян Деникиным
идээ ятэш нахыхъэм
ащыщ къонэу щытыгъ. Ау
ащ ычып! ежъ ятэу

Даутэ, къытэмыфэрэми, заом клогъагъэ. Къызегъэзжым колхозым изэхэшгэй къытэфэжыгъ. Сабый къыфэхъункэ мэфиту илэу, ыпшьэккэ къызэрэштигъагъэу, ышнахыхыжъигъусэу хъапс ашыгъагъ. Зэшитури ращынэу псынкэлофкэ ятхыльхэр агъэхъазырыштигъэх. А лъэхъаным «уполномоченнэхэр» алоти, къалэм къырагъэккыхэти, колхозхэр зэхащэнхэу «дватцатипятитысячникхэр» къагъаклоштигъэх. Ахэр зыхэт комиссием Даутэ члащаагъ. Зэрэращищтым ицыхъэтельтигъ, къэнэным зыпари гугъаплэ фыриагъэп, сыда пломэ дээ фыжым зэрэхэтигъэр зэрйт тхыллыр комиссием ыпашхъэ ильтигъ.

Псынкіә һофкіә рахъұхъағ апә дашыщтмә Хъачмамықъо зәшхәр ахәфен-хәу. Ау комиссием хәтмә аащың лызыэтегъэспыхъа-гъэм ынитты Даутә тырихы-щыгъәп, етіланә къеуп-чығың: «КъeoшIәжъа мыш фәдә уаҳътәм, мыш фәдә чыыпIәм щыуукIынәу уағъе-щегъәгъә кIаләр? Ащ enlo-гъағъәр угу къәгъәкIыжъ». Даутә лығыны пытагы хәльығъәхәми, мы чыыпIәм зыпари гугъапIә щыри-ләжъыгъәпти, «Ащ джы сыд пкIә иIәжъ!» ыIуагъ. Ау ар лыым ымыдәу комиссием хәтхәм зағиғъәзат: «Мы кIаләм сә сыкъигъәнә-жъыгъың, сзызIәкIәфәгъә деникинцәмә мыш си-

укынэу мэзым сыйзырагъа-
щэм, си түпщыжы псаоу
сыйкингъэнагь. Ежь сиукы-
гъэм фэдэу шхончымкэ-
уягъэ, нэпльэгъум секынфэ-
къысажи, етланэ зэкэ-
клюжыгъ».

Къэтэджи ар Даутэ
къеклонгаг, лапл къыри-
щэкыыг. «Аш фэдэ цыф-
хэм ташхъамысымэ, аш
фэдэхэр Сыбыр тщэхэмэ,
хэт Ѣшиглакиэр зыдэд-
тъэпсчытыр?» — ыlyагь.

А чыпэл дэдэм зэши-
түри къатыпшыгыгъ.
Мылькоу атырахыгъэри
къаратыжынэу унашьо-
ашыгъ, ау зэралхъуагъэр
тыдэ къикыжыщтгъагъэ,
зэшхэр рамышыгъэхэмэ
нахыбыэ фэягъэхэп. Ащ
тетэу пшьешъэжыгуу къэ-
хъугъэр мафэу къычэ-
кыгъ. Гошмафи фаусыгъ

Гошмафэ аш тетэү дунэе бырысырым къыхэхъагь. Щылэнгъэм ыпсыхъэгъахэу къехъугъем фэдагь. Пшьэшъэжъьеер чаныгъ, ىушыгъ, Ioвшлэнми, еджэнми атегъэпсыхъэхъагь, сыйд Ioф ышлэнми тъунэм нигъэсэу дэгъоу ыгъэцаклэштигъ. Загъорэ Ioвшлэным ыгъэпшъэу, Ioфыбэ къызызэхахъэкэ, «Колхозыр зызэхашэ ма-фэм укъехъугъэу Ioвшлэн наасып нахь тыйдэ къип-хын» ылощтигъ.

фэдэхэр разведкэм ишы-
күэгъягъэх. Зэгорэм раз-
ведкэм күаагъэу нэмьц
офицер гъэрэу къыубы-
тыгъети, орден ашт къыфа-
гъэшьошаагь, ядэжь агъэ-
клонэхи къагъэгүгъяагь. Ау

Клонгуй квага угутай в. Ау-
наасып къыхыгъэп иса-
бый бын зэригъэлтэгүнэу.
Дзэклолхэр къифэгушла-
гъэх, сабьеу зыхэхважбы-
щихэм шьоуцгыу такыр-
хэр, консервхэр къафызэ-
халхъягъэх. Ау пчыхъэм
нэмцыхэм оборонэр къы-
зэпачи, дзэклолхэм къа-
тебэнагъэх. Зэошхом зы-
къи! Этыгъ. Сталинград
ивокзал дэжь заоу щы-
клюрэр ары Даутэ зыхэ-
лажьещыгъэр. Ащ у! Эгъэ-
хыль э къыштыращаагъ.
Нэмцыхэр Кавказым ра-
фыжыгъэхэу щытыгъэти,
пзак! Олыр Кисловодскэ

дээктолыр Кисловодскэ госпиталэу дэтым ашагь. Операции хыльзэхэр зэпичигъяэх, ау афэгъэхүүжинч гээп. Госпиталым иврач шъхьаэл кэлтхагъеу Гошмафэ янэ письме кыифэ-клогъягь Даутэ госпиталым ишъхъэгъусэ клонэ зэрэшлонгъор итхагъэу. Ау сабыймэ янэ сымаджэу щылтыгъ, клон ыльэкчи гээп. Хэта зышшэрэ, мыхъужыицт сымэджэ хыльэм ишъхъэгъусэ кыри-южбы шлонгъуягъэр...
Еланэ Гошмафэрэ ятэ-

— Елан! Гошмафэ ят шыпхъумэр Кисловодскэ клонхэу, зым ятэ, адрэмшын къызера гэль эгъунэутыраубытагь. Гошмафэ къызэриотэжкыыштыгъэм-кіэ, гъэтхэпагь, Краснодар йукыры мэшюокум ивагон ышыхъэ тесхэу ахэр Минводы нэсцыгъэх. Ашигвокзал мэшюокур йукыгъэ къодыреу чэц уашьор къызэпэнэфыгь, лагын мэу къеугъяэр мэшюокум инаужырэ вагонхэм къатефагь ыкы пиутыгъэх.

— Сятэшыпхъо Муслъимэтэрэ сэрыре чэшшүнкынм тыщызэшюокудыгь, — къыиотэжкыыштыгъ Гошмафэ. — Тхъамыкіэгъо чэщыгь ар. Заор мычынпээм шыкложыыштыгъ

A black and white photograph of an elderly woman with long, thin, white hair. She has deep wrinkles on her forehead and around her eyes. Her gaze is directed towards the right side of the frame. She is wearing a dark, possibly velvet, dress with a subtle, intricate pattern. In the lower-left foreground, a large bouquet of white flowers, likely carnations or roses, is visible, partially obscuring the bottom left corner. The background is plain and light-colored.

гъэп, къэш!эгъоягь само-
летыр къыздикыгъэр. Куо-
хъаур, пцымэмэ макъэр
чэцым лъэшэу къыхэлукы-
щтыгъэх, чъэхэрэм апэ
къифэрэр раутыщтыгь
Сятэшыпхъур сшлоклоды-
гъэу сынэтупц!эштыгь
сигъыштыгь. Вокзалыр
дзэкколхэм, милиционер-
хэм къацуухъягъэу щытыгъ
япсэуплэхэм арашыхэрэ
чэчэнхэр, ингушхэр зэ-
хэгъэзыхъягъэу зэхэтхэу
вокзал клоцыми, аш пэ-
гъунэгы чып!эхэм нэф-
зэшьым ашыслъэгъугь
Краснодар къышиталогъагь
а лъэхъанэм Кисловодскэ
льэнъяко укционир зэрэшь-
нагъор, ау аш фэдэ дэдэ-
ми сэсиакыил къыхынэу
щтыгъегэл.

Къыспемычыжъэу щыт-
пкъэо радиор зыпыль-
гъэм дэжь милиционерхэр
автоматхэр алыгъхэу щыт-
хэу слъэгъугъэ. Сякlyalз-
зэхъум, «Къеуцу, тыоощт!»
alyи, къыстекууагъэх. Сы-
пшъэшъэжъые од къопцэ-
циклоу сальэгъульети, чэ-
чэнмэ сахадзэнэу рапху-
хъагъ, ау урысыбзэ тлэкlyу
сэшлэти, ясlyагъ сяте заом-
къызэрэщаулагъэр, госпи-
тальным ащ дэжь сывзэрэ-
клорап сяташылхъур зарас-

фиту ныңгеп ыңбыштакъылгыз. Зыпари ышыхыщтыгъэп, нэрзаныпс ныңгыз ыңгуиғафәштүгъэр. Ибэшәрбхаз түмбәчкәм тетхәм псы зәрарымытыр зысөлгөнгүм, ахэр къасштәхи, нэрзаныр къызылкәччырыр чыпташынаныпс. Түккәкто зәхъум тыккызыблакъылгызм сыкълонеу сөжьагъ. Ар госпиталым пәччыжъагъ, ау синасыпти, сымыгъуашчу къеэзгөтүгъигъ. Къесхыыгъэ псыр арды сята аужырэу үфәжъыгъагъэр. Ашт ар лъешшэу щытушукылгы, щыхыпчи къылгынагъ: «Ар къехъумә, зыгорэу хүнн, янәу ашт къылъеханәрәм ыгу ерәмыйгъекід». Ашт тетэу ныжбыкылдәдү, ильяс 13 горе наңында миңкүнбүлүк Гашыкъыл жыбы. Күләләт баджәхәм яшшәнгөлгөхәм яхәгъеңъон пыль институтым ишащәхәми, методистеу Нәгъой Нини урокым къырао-ллағъеңъен къаушыхыатынштыгъ күләеңгәдажәм иләпәләсәнныгъе лъэгәпілә иным зэрэнсәсигъэр.

Гошмафә тхәным, анахъэу публицистикәм, фәшшагъең шытыгъ. Урысыбзәм фәдәу адигабзәми хәшшылышко фырилагъ. Урысыбзәкілә зәридәзәкынгъэ тхылъхәри къыдәкынгъеңъеңъ шыләх. Ыныбж хәклөтагъең, пенсием шыләу журналистхәм я Союз ар хәхъэгъагъ, гъезетхәм афатхәштүгъ, зыгъэгумәкъырм игугүй къышынштыгъ. Гъесәнныгъем ылъезният оларданын ашынан

хыбэ ымыныбжьэу Гош-
мафэ апэрэ кынным ыу-
клагь. Пшъэшъэжьыем ил-
шыгъэкли, ичаныгъэ-нэутх-
гъэкли, игультыктээ ныбжь
уцуугъэ зицэ бзылтыгъээм
ыпшъэ имыфэштыр зэ-
шүихыгъагь.

ныкъоктэ анахъэу емы-
клушкоу ыльэгъущтыгъэр
репетиторствэр ары.
«Ебгъаджэрэ клалэм еджэ-
гту ужым ахьцэ кыылы-
пхызэ сыдэуштэу шлэнни-
гъэ ебгъэгъотыщта? Тэ-
тиялъэумэ, къэдгъэуцуухэ-

Зэо ильтээхэр къин дэдагъяа, гэблэшхуагь. Ятэ иаужырэ гүшүүзэхэр аш ренэү ыгу къэкыжыщтыгъэх. Ахэм къуачэ къыратыщтыгъ. Ллакъом щыщ бзыльфыгъэхэу дээю зэпэдзэкъыр зыплээу ильээ Краснодар клохэрэм ягыусэу бэрэ адэккяугь. Клочаджэ хъугъэ пшэшьэжьыер лъэбэкку ымыдзыжьышью гъогум щызэхэтысхьеу къыхэкъыгь, гъуашэуи хъугъэ, ау янэ дэлэн зэрэфаер, зэрэхэгъэгүи къин зэрэхэтыр къигурьоштыгь.

Кубань урбанисты. В.
Етланэ зыкъызыелтым
кіләсегъяджэ институтеу
Краснодар дэтым фило-

ЗЭКІЭРИ ИГЬОУ АЛЬЫТЭ

Урысыем и Конституции зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэмкэ УФ-м и Президентэу Владимир Путинир кэшакло зыфэхъугъэхэм партиеу «Справедливая Россия» зыфиорэм и Адыгэ шъолъыр къутамэ щитегущыагъэх.

Къутамэм ыкли АР-м и хэм партием ашызэхищагь. Къэралыгъо Совет — Хасэм законихъуянымкэ, законностымкэ ыкли чыпэ зыгъэорышэжыгъиплэхэм ялофхэмкэ и Комитет ипащэу Александр Лобода къызэриуагъэмкэ, мыш фэдэе юфтхъабзэхэр мы мэфэ дэдэм ыкли азы уахътэм зэкэ субъект-

зэхъокыныгъэхэм зыфэхъугъэхэм зырызэу ар къащууцугь. Ахэм ашызбээм партиеу «Справедливая Россия» зыфиорэм нахынпекле ягугуу мызэу, мытлоу къызэришыгъэр кигъэтхъизэ, хэзигъэ имылэу зэкэми

зэрадырагъаштэрэр кыбыагъ. Ахэм анэмыхылуу пенсиехэм яндекси, цыифыр зэрыпсэун ыльэкишт ахъщэ анахь ма-клем, нэмыхык лъэнокъохэм афэгъэхыгъэ зэхъокыныгъэхери ишкылагъэхэу альытэ. Ахэм итъэкотыгъэу къатегуущыагъ. УФ-м и Президент щилэ

мазэм и 15-м къышыгъэ Джэспальэм кыфигъээзэжызэ, цыифхэм ящылакло нахыншту хууным фытэгъэпсихъэгъэ лъэнокъуабэ аш къыхэгъэшыгъэ хуугъэу зэралытэрэр, Конституцием зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэр ахэм зэршишыр къылуагъ.

ХҮҮТ Нэфсэт.

Цыифыр ыкли щылаклэр

Гъэхъагъэхэр зэрашыихэр

Юофым фэмычэфым ушхъагыу пчагъэ къегъоты, ау ар зикласэм пэриохъухэр зэпеххэшь, пшъэрыльхэр зыфешыгъых.

къым къыдеклокыщтыгъэр зэрихъагь.

Яльфыгъэхэр адыгэ шэнхэзэхэм атетхэу, шхъэкэфенгъэ ахэлъэу, зэдэүхъэу, гупсэхэу къэхъугъях. Мы унагьом Ахьмэд щаплуу, щалэжыгъы. Ицыиф шылыкэлэшүү, шырытэу, зыпкэ итэу гъэцэклаклощтыгъ, а шэнхэр архы цыфым илэпилэгъу хуухэрэр лъэгаплэ горэхэм анэсийным пае. Ахьмэд къоджэ еджаплэр тфы заклеклэ къуухи, КъБКъУ-м медицинэмкэ ифакультет ильэсихрэ щеджагь, аш ыуж зы ильэрэ интернатурэр Налычук иреспубликэ клиническе симэджэш щихыгъ. Ильэситүрэ Урысые къэралыгъо Московска университэтэу Н. И. Пироговын ыцлэ зыхырэм ординатурэр урологиемкэ щиклугъ, 2007 — 2010-рэ ильэсхэм аспирантурэм урологиемкэ ишэнгъэхэм ашыхигъэхъуагь. Апэрэ Московскэ университэтэу И. М. Сеченовым ыцлэ зыхырэм медицинэ шэнгъэхэмкэ диссертациер къышишыгъытагь, кандидат хуугъэ.

Чыжъеклэ ахэм ялтыхэрэм уасе афашы: «Сыдэу дэгьюу инаасып къыхыгъа, сидэу лъагэу дэктюягъа», — ал. Ау ар къызхэхэйрэ шыныкъэр ежь цыфым зыхъякъэ зыфигъэуцжыре мурадыр зыфаклэр ары. Аш фэдэу щымытмэ, хэт зыхъхээ къыхъэнгъа къэбэртэе къоджэ цылклоу Нижний Куркужин (Ышхъэрэ Къулькъужын) щыш клалэу къоджэ еджаплэр къэзыхъигъэр врач дэгьюу, хирург-уролог Москва щыхъуныр, охтаклэм къызыдыхъигъэхэ шылыкэ-амалхэр къызифигъэфедэзэ, робот-хирургэу «Да Винчи» зыфалорэм юф ришэнэу. Ар къыбдэхъуныр псынклагъоп, къинибэ зээпичынэу щытагь. Зигугуу къэсшымэ сшойнгъор медицинэ шэнгъэхэмкэ докторэу Пшыхъаклэ Ахьмэд Мухъамэд ыкъор ары.

Ахьмэд 1979-рэ ильэсүм сабын ээрыс унагьоу Пшыхъаклэ Мухъамэд Хъамедэ ыкъом иунагьо къихъухагь. Ятэ зоотехникэу юф ѿшшэштагь, янэ кълээгъэджаагь. Ятэжъеу Хъамедэ ефэндигъ, осэшха цыифхэм фашыщыгъ. Мухъамэд, ефэндым ыкъо нахьыкэлэ зэрэштэйм къыхъэй, ятэ къэрэснэй эхъугъагь, унэгъо лъячлэм ишылэнгъэхэмкэ доктор хуугъэ.

2013-рэ ильэсүм научнэ гупчэу Н. Н. Блохиным ыцлэ зыхырэм профессионально ухьыннымкэ ыкли зыфгъээзгъэ онкологиемкэ курсхэр щиклугъех.

сообществэм хэт, наукэр ыпэккэ лъязыгъэкуатэхэрэм ашыщ.

Ахьмэд операцие минитулум ехъу роботэу «Да Винчи» зыфилорэр къызифигъэфедэзэ ышыгъяах. А роботын тонныкъо ихыньялагь, доллар миллионитулум ехъу ыуас. Аш фэдэе роботэу Урысые илэр 33-рэ мэхъу. «Ипл» зыптий робот-манипуляторыр операцием ильэхъан бъэфедэрэ Ыэмэ-псым. Врач-хирург юш щымылэмэ, зи федэ къыхъыштэп. Мы роботыр ѿшшэхэйрээз мафэ къэс операцие зыту-зыщ аш ешы. А роботыр зэрагъэорышэшъурэмкэ зэхашэгъэ зэнэкъохум Пшыхъаклэ Ахьмэд къащихъэшыгъ, хирургическэ техникэр дээгьюу зэришээр къыгъэльзгъуагь. Ахьмэд иоффлаклэ цыфхэм къыралуулэрэм зыфэшэнгъэхэмкэ доктор хуугъэ.

Джырэ мафхэм Пшыхъаклэ Ахьмэд медицинэмкэ научнэ хэзээ, адыгэ хэбзэу лъэп-

къэралыгъохэм ашыщхэм щытхъушхо щыфало, «тхъаегъэпсэушо» операциехэмкэ къылэжыгъ. Операциябэ ышыгъ, ахэр анахьэу зэпхыгъэхэр урологиер ыкли онко-урологическе узы гъэхъужыгъуаехэр арых. Цыифхэм агуригъяло шоигъу узыр хамыгъэужынханыр, япсаунгъэ лъыпльэнхэр хэтэ зэришыагъэр.

Ахьмэд семыгчын слъэклигъэп робот-хирургым «Да Винчи» зыкыфаусыгъээр зэпхыгъэмкэ. Къызэрэзгүрүүлаагъэмкэ, итальянцуу Леонардо да Винчи я 15-рэ ллэшлэгъум зэллэшлээрэ суретшыншоу щытагь, ау аппаратын ыцлэ ар зыкли къыхъухъэрэл. Америкэм щыш тхаклоу Керти Пепер ибиографическэ романэу «Леонардо» зыфиорэм зэрэштхырэмкэ, Леонардо да Винчи къэзильфыгъэр черкес бзыльфы-

гъэ гъэрэу Катеринэ Блэнеж, ари гъэшлэгъонэу черкесхэм яхьишэхэпхэн пльэкыщтэу ало.

Щысэ фэхъугъэу, ыгъэлъэплэрэ цыиф илэмэ врачэу Ахьмэд сеупчыгъ: «Зыгу хэзгээхэйрэхъун цыифхэр сиэх, уахьтэм сиудиштэу, тильэпкэ хэбээ дахэхэр зесхъэхэу сиэунэу сиыйай», — къысиуагъ.

Ахьмэд цыиф къызэрэйкэ, гушуагъори гукаори зэхэзьшагъэу щыт. Анахь тхъагьоу къеклүүгээр сабийхэр къызэрэфэхъугъэхэр ары. Анахь гухэклэу ылтыгъэр янэ-ятэхэр зэриухыгъэхэр ары — машинэ зээтэкым ахэр 2011-рэ ильэсүм хэкэодагъэх. Ахьмэд щылэнгъэм езэгъы, тыгъэу къепсырэм щэгушуулы, Тхъэм елъэу, шлоу къыфишээрэ зэхшыкы. Унэгъо дахэ ил: ишхъэгъусэ къэбэртэе бзыльфыгъ, университэтим щызэдэжагъэх, косметолог-дерматологэу юф ешэл, къэлтилти ял, ильэсий 10 ыкли 12 аныбжь, апшуу, алэжых, дэгьюу дэдэу еджэх. Ахэр адигабзээх мэгүүшүэх, лъэпкэ хьишишэр, адигэ хабзэхэр арагъашэх, спортым пыщагъэх. Ежь Ахьмэд футболь иклас, шъэожъынхэрэри футбол ешэлх, ЦСКА-м хэтых. Ильэс къэс зытю-зыщэ Къэбэртаем маклох, ичылэгъухэм алох, лахылхэм ахэхъэ. Хэку цыклюм зы шылхыур щэлсэу, адре шылхыумрэ зы шымрэ ежь дэж клохыгъэхэу Москва щылэх. Джырэ тимамыр щылаклэ гъэхъэгъэшхэхэр щызышхэрэ цыифхэм ашыщ Ахьмэд, еджэгъэгъэсэгъэшху. Сарэгушо джащ фэдэ юш дэдэхэу адигэ лъэпкын къыхъэнгъэхэм. Къызшыхъугъэ къуаджэм цыифуу дэсхэм сафэгушо аш фэдэ адигэ клаалэ зэралгүүгъэмкэ.

ПШЫКЪЭНЭ Май.
Улап.

Шэпхъакїхэм атетэу кадастрэ уасэр агъэнэфэшт

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашьоу N 231-р зытэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгьо бюджет учреждениеу «Къэралыгьо кадастрэ уасэм игъэнэфэнкэ Адыгэ республикэ гупчэр» зыфиорэр зэхэшгээнэм ехыллагь» зыфиоу 2018-рэ ильэсүм чьэпьюгум и 26-м аштагьэм тегъэпсихъагьэу къэралыгьо бюджет учреждениеу «Къэралыгьо кадастрэ уасэм игъэнэфэнкэ Адыгэ республикэ гупчэр» зэхащагь. Адыгэ Республикэм амыгъекощыре мылькоу итым икадастрэ уасэ игъэнэфэнкэ фитыныгьэ гъэнэфагъехэр мы Гупчэм илэх. Кадастрэ уасэр зэряящийгээ, аш шуагьэу пыльым ыкыи уахьтэу тешлагьэм зэшуахын альэкыгъехэм афэгъэхыгьэу гушыгьэу тифэхьугь кадастрэ уасэхэм ягъэнэфэнкэ Гупчэм ипащэ ипшъэрьльхэр зыгъэцкээрэ Джэндар Мурат Мэдинэ ыкъом.

— Мурат, уахьтэу тешлагьэм сыда къыжүү- дэхъүгъэр?

— Ильэсүм ехьугь нылэп Гупчэр зызэхащагьэр. 2020-рэ ильэсүм мэкъумэц мэхъанэ зилэ, промышленностын къыхиубытэрэ чыгухэм, анахьэу къылэгъунэрэ чыплэхэм ыкыи псэуальзэхэм якадастрэ уасэ агъэнэфэшт. Хэбзэгъэуцугъакъэ щылэм диштэу къэралыгьо кадастрэ уасэм игъэнэфэнкэ къэбарэу къызлэгдгэхъягьэр бэ мэхъу. Гупчэм юфышо егъэцакэ амыгъекощыре мылькум изытет зыфэдэм игъэунэфынкэ. Ашкэ гүсэнэгъэ адьрил чыплэ зыгъэорышэжъынэм икъулыкъухэм ыкыи къэралыгьо хабзэм икъулыкъухэм. Амыгъекощыре мылькум имониторинги зэпшурэп.

Къэслагъэм къыхгъехъожъигъэн фе цыф псэуплэхэм ячыгухэмэрэ капитальнэ псэолъешынэм къыхиубытэхэрэмрэ игъэктольгъэу 2020-рэ ильэсүм мы юфхъабзэм къыззэ-рэхедгэбүйтэштхэр.

— Амыгъекощыре мыль- кур зиунаемрэ бэджэн- дэу ар зыштэрэмрэ сыда ашиг фаер кадастрэ уасэм фэгъэхыгъэу?

— Амыгъекощыре мылькум икадастрэ уасэ къыкырэр цыфхэр жууцгээ хэлажьхээз къэралыгьо кадастрэ уасэр гъэнэфагъенир ары. Мыщ лъэнэкъуабэ къыхеубытэ: амыгъекощыре мылькур чыплэу зыдэшылэр, район гупчэм зэрэпэлудзыгъэр, коммуникациер щылэ-щымылэр, джаш фэдэу нэмэйк лъэнэкъохэр. Ахэр зэкэ къыхеубытэх кадастрэ уасэм игъэнэфэн. Мылькум тыралхъэрэ хэбзэлахьми, бэджэндыхгээр зыфэдизми мэхъанэ ялэу Ѣйт кадастрэ уасэр агъенафэ зыхъукэ.

— Амыгъекощыре мыль- кур зиунаехэр къэралы- гьо кадастрэ уасэм игъ- нэфэн хэлэжсэн фит- хэба?

— Фитых адэ, зиунаехэм ахах дэгьоу ахэм язытэт хэта зыгъэунэфын зыльэкыщты!

Аш епхыгъэу къэралыгьо кадастрэ уасэм игъэнэфэнкэ хэбзэгъэуцугъэ щылэм къыщидэльтагь амыгъекощыре мылькур зиунаехэм къафэгъэзагьэ хууцгээ псэуальзэхэм яфэшьошэ уасэ аратынэм ифитынгьэ ялэнэу. Аш пае псэуальзэри зиунаем е аш иофициалнэ лыкло псэуальзэм фэгъэхыгъэ декларациер аритын фе. Пэшорыгъэшьэу амыгъекощыре мылькум уасэу фашыгъэм ар эмийзэх хуумэ, отчетымкэ зыдьримыгъэштэрэ лъэнэкъом къыпкырыкылэ, мэфэ 50-м къыкылэ тхиль афигъэхынэу фитынгьэ и.

Декларациер зэрэхэппльэштхэ шыкылэр Урысые Федерацием экономике хэхъоныгъэмкэ и Министерствэ иунашьоу N 318-р зытэу 2019-рэ ильэсүм мэкъогъум и 4-м къыдэхъэмкэ ухэсигъэх хууцгээ.

Адыгэ Республикэм икъэралыгьо бюджет учреждениеу

«Къэралыгьо кадастрэ уасэм игъэнэфэнкэ Адыгэ республике гупчэм» исайтэу <https://gko-adyg.ru>. декларацием итын фаехэм нэуасэ защифэшьшын шуульэкыщ.

— Декларациер сидэу- щтэу ашкэгъэхъян пльэкыщта?

— Декларациер мыщ фэдэу ашкэгъэхъян пльэкыщ:

- 1. Къэралыгьо кадастрэ уасэмкэ Адыгэ республике гупчэм шыхъэкэ зыфэгъэзшт. Ар зыдэшылэр: 385000, Адыгэ Республик, къ. Мыекъуапэ, ур. Пролетарскэр, 304-р;**
- 2. Почтэмкэ бгъэхын хуумэ, а адрес дэдэр къэнэжьи;**
- 3. Электрон шыкыл тетэу: adyg.gko@mail.ru.**

Амыгъекощыре мылькум фэгъэхыгъэ къэбарэу декларацием итыр зэкэ джырэклэ куачиэ зилэ хэбзэгъэуцугъэм къыпкырыкылэ шырээрхэхэм адиштэн фе. Ахэм ахэхъэх ЕГРН-м къыхэтхыкылгъэхэр,

справкэхэр, письмэхэр, зэфэхысыжжэхэр, къэралыгьо хэвзэмрэ чылгээ зыгъэорышэжъынэмрэ якъулыкъухэм, экспертихэм, организацихэм къагъэхазырыгьэ тхылхээр ыкыи нэмэйкхэр. Амыгъекощыре мылькум хэхъэрэ пкыгъом уасэ фашын зыхъукэ а пстэури къыдалытэ.

Гупчэр мэфэ 50-м къыкылэ декларацием хэпльэн фе. Аш зыхэппльэрэ нэужым юфшэгээ мэфи 5-м шомылкэу джэуапыр ашкэгъэхъяжынэу Ѣит.

Мыщ дэжжим хэгъэунэфыкыгъээн фе кадастрэ уасэм игъэнэфэн лъэнэкъуабэ хэлажьхээ, шхъэхийгъэу зэрэклэр. Мылькур зиунаехэр ары анахьеу етлан игъэкотыгъэу аш хэлажъхэрэр. Аш мэхъэнэ гъэнэфагъэ и. Амыгъекощыре мылькум къыхиубытэрэ зиунаеу Ѣитын чаныгъэ къызхигъэфэн фе кадастрэ уасэм игъэнэфэн къэх тэрэз фэхъунымкэ.

**Дэгүштэгъэр
ТХЬАРКЬОХЬО Сафыет.**

Шъусакъ

2020-рэ ильэсүм пыкыгъэ уахьтэм къыкылэ машлом гъогогу 11-рэ Мыекъуапэ зыкышиштагь, зы нэбгырэ хэклиодагь.

Машлом зыкымыштэнэмкэ гуригъэлон юфшэн гъэнэфагъэ цыфхэм адьзэрхэе нахь мышэми, чылгээ унэе унэхэр ары нахьыбэрэмкэ къызыкыланэхэрэр. Электричествэр зэрикло-рэ гуучычхэр жыз зэрхууцгэхэм, пхъэкэ агъэллэхэрэ хъакхэм тэрээзу зэрэдэмызэхкээрэм ыкыи нэмэйкхэм ар къаххэки. Машлом зыкымыштэнзыкымыштэнэр нахьыбэрэмкэ цыфхэм ехыгъэу Ѣит (процент 90-м фэдизыр).

Джыри зэ пстэуми зафэтэгъээ: **пээм шуухэльэу туын шууемышу, электрическэ пкыгъохэр пыльхэу къэшүү-мыгъанх, шьори, къышуупэ-благъэхэм япсауныгъэ къэшъуухъум.**

Зыгорэклэ машлом зыкышиштагь шуульэгъумэ, аш лъынэтиу телефонэу **101-м** шуутеу. Мэшлөгэлкыасхэр къэсифэхэ нэс унэм цыфхэр къицхигъэнхэм шуунаэ тежкуутэ, псыр, пшахъор, чыхлэн-

хэр ыкыи нэмэйкхэр къызхигъэхъедэхээ машлом игъээхэсэн шууфжээ.

Машлом зыкымыштэнэмкэ утчээр горэ шууилэу юфигъо горэм шууигъэгумэлкэу Ѣитмэ, Урысыем и МЧС и Гъэлорышлэлэ Адыгэ Республикэм щылэ тел. 56-80-78-мкэ шуукытеон шуульэкыщ.

**P. A. КУШЬУ.
Къалэу Мыекъуапэ имэшо-
гъэхъосэ къулыкъу икъера-
лыгъо инспектор.**

Искусствэр – тибаинигъ

«Исламыем» непэ тыргъэблагъэ

Урысыем, Адыгейм янароднэ артистэу, композиторэу Дмитрий Шостакович ыцлэкэ агъенефэгъэ шүхъяфтынир кызыфагъашшошгээ Нэхэе Аслан льэпкъ музыкальнэ искусствэм фэгъехыгъэу гущыгъэту гуфэхьугъ.

Урысыем и Правительствэ шүхъяфтын кызыфагъашшошгээ «Исламыем» республики имузыкальнэ искусствэ хэхонигъэ ышынымкэ елььтыгъэр бэ.

— Аслан, мэзаем и 27-м пчыхъэзхахьэу республикэ филармониет щыкъощтим «Нарт симфониекэ» шүүеджагъ. Сыда ар кызхэкъигъэр?

— Нарт эпосыр адыгэ льэпкъым щылэнгъэ гьогоу кыкылгъэм епхыгъ. Тарихъым инэклуббюхэм зафэдгъазэмэ, льэпкыр зергушхор лыхъужхэр кыхэтгээцых. Саусэрыкъо, Ащэмэз, Шебатныкъо, нэмийхэм яхылгээ орэдхэр льэпкыр ыусыгъэх.

— «Исламыем» ахэр кьеюх.

— Ары. Шэжкын ахэр епхыгъэр.

— Концертыр едзыгъу 5 зэрхүүрэм гээзтеджэхэр кынкүүчкэх.

— Нартхэм машор квазэр-фахыжыгъэ, быслымэн диньмэр адыгэхэмэр афэгъэхыгъэм, цыфым щылэнгъэм чыпэу

щырилэм, музыкальнэ Іэмэ-псымэу скрипкэм, нэмийхэм типчыхъэзхахъэ тащитетгүшгэшт.

— **Скрипкэмрэ шыкъепши-нэмрэ зэлхынгъэу яэри къэшьютэшта?**

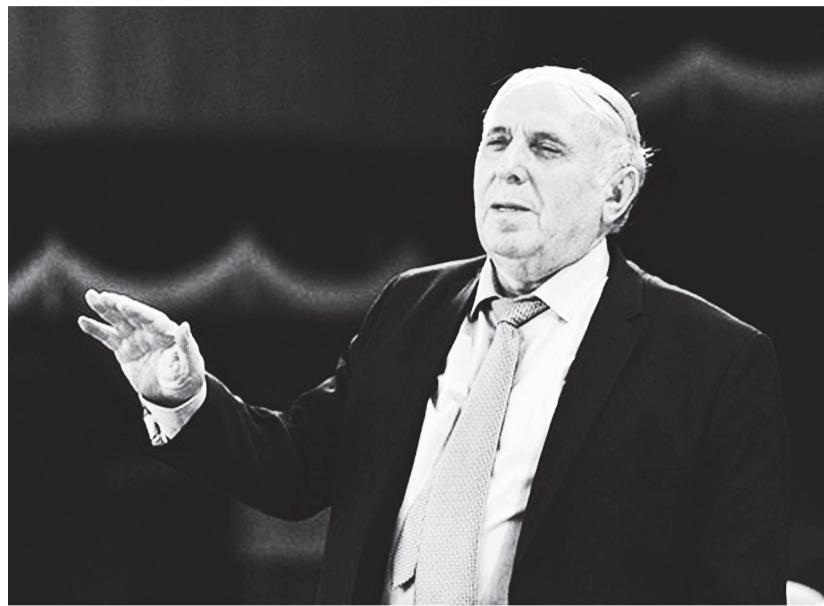
— Адыгэхэм шыкъепшинэр ары ижье льэхъаным кышегъэжъягъэу агъефедэрэр. Шыкъепшинэр тинепэрэ щылакэ зэрэшгээфедэрэр пчыхъэзхахъэм щышувьльгъушт.

— **Шыкъепшинэм ибзэлсхэр зылэтшын щылэп. Бээспи 2-р е 4-р льэпкъ искуствэм щашэ.**

— Льэпкъ искуствэм зиушом-бгүүнимкэ музыкальнэ Іэмэ-псымэхэм тапэкли татегүшгэштэйгүшт.

— **Дэгъу. Концертим ия 5-рэ едзыгъо къэлтогагъэгоп.**

— «Чэц гупшысэхэр» зы-фиорэр щылэнгъэм кылкырэкы. Цыфир кызыхъукэ, пытэу ылъэ туюцо шлоигъу. Щылакэ-псэукэу илэм егувшысээ дунаим зэрхэжыщыр кынгурьон фае. Сыда цыфым шу-шлагъэу дунаим кыншигъанэрэр?

Узэплээкыжьмэ, сида уакыб щылэу пльэгүрэр?

— **Улчэхэр куух, мафэ къэс уягупшисэн фае.**

— Щылэнгъэр зэрэлтыкля-тэрэр кыдэлтлытээ, «Исламыем» инеушрэ мафэ зыфэдэштим непэ тегупшиш.

— **Шууиконцерт дэгъо зэрэ-къощтим сицыхъэ тель. 2021-рэ ильэсим «Исламыем» ильэс 30 хуушт.**

— Адыгэ Республиком «Исламыем» илагъу. Ильэс 30-р псынкэу куагъэу кытщэхуум, тошлагъэу тилэр маклэп. Тиреспубликэ гупсэ икъэралыгъо гэ-

псыкэ пытэ хуугъэ. Юбилей зэхахъэхэм зафэдгъэхъазырышт. Ти Лышихъэу Күмпил Мурат, Правительствэр тиэлэгъэхъузумурадхэм тафэко.

— **Тизэдэгүшгээгъу икэхү сида кыншигъэхъэшти шои-гьор?**

— Искуствэр зышогъэшшэгъонхэу кылтлыгъэхэрэм гүнэ имылэу тафэрэз. «Исламыем» Урысыем, іэкыб къэралхэм шу-кэ аашацэ, игъэхъагъэхэм ахи-гъэхъоным фэхъазыр.

— **Шууигухэлтышүхэр Тхъэм кынжудегъэхъух.**

— Тхъауе гээпсэу.

Зэхэзыщагъэр
ыкы кыдээзы-
гъэкырэр:
Адыгэ Республиком
льэпкъ Иофхэмкээ,
Іэкыб къэралхэм ацы-
псэурэ тильэпкъэ-
гъухэм адьрияэ зэхы-
ныгъэхэмкээ ыкы
къэбар жуугъэм
иамалхэмкээ и Комитет
Адресыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэ-
шиэр:
385000,
къ. Мыекуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм
къаихырэр А4-кээ
заджэхэрэ тхъапхэу
зипчагъэкээ 5-м
емыхъухэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлтээ, шрифтыр
12-м нахь цыкынэу
щытэп. Мы шапхъэ-
хэм адимыштэрэ
тхъагъэхэр редакцием
зэкегъэлжых.

E-mail: adygoe@
mail.ru

Зыщаушыхъятыгъэр:
Урысые Федерацием
хэутии Иофхэмкээ, теле-
радиокъэтын-
хэмкээ ыкы зэллы-
Іэссыкэ амалхэмкээ
и Министерстве
и Темир-Кавказ
Чыпэ гээоры-
шамп, зэраушыхъятыгъэ
номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушыхъятыгъэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкімкі
пчагъэр
4876
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 338

Хэутиным узчи-
кэлтхэнэу щыт уахътэр
Сыхъатыр
18.00
Зыщаушыхъятыгъэ
уахътэр
Сыхъатыр
18.00

Редактор
шхъяэр
Дэрэ Т. И.

Редактор шхъяэр
игуадзэр
Мэшлэкъо
С. А.

Пишэдэжыкъ
зыгъэхъазырыгъэр
Жакімсыкъо
А. З.

Самбо

Бэнаклохэм ятеклоныгъэхэр

Краснодар дэт ашьэрэ дээ
училищэу летчикхэр зыща-
гъасэхэрэм самбэмкэ изэнэ-
къоку гэшлэгъонэу куагъэ.

Дээ къулыкъум, летчикхэм
афэгъэхыгъэ нэрльяэбу іэпүэ-
гъухэр еджаплэ шацэпсыгъэх,
зэлукэгъухэр зэхашагъэх. Адыгэ
Республиком шаплугъэ клаэхэр
еджаплэ изэнэкъоку чанэу
хэлэжагъэх.

Пашло Алый, кг 74-рэ, Дэхъу
Азэмэт, кг 68-рэ, Ингуш Владимир,
кг 90-рэ, Сергей Ещенкэм,
кг 100-м къехъу, апэрэ чыпэхэр
къыдахагъэх.

Сурэтым итхэр: теклоны-
гъэр кыдээзыхыгъэхэм афэ-
гушох.

Футбол

Улльэклюн ешлэгъухэр

Телефонкээ къатыгъ. Мыек-
къопэ футбол клубэу «Зэкьюш-
ныгъэр» Адлер щыл. 2019 —
2020-рэ ильэс ешлэгъум пиублэ-
жынэу зигъэхъазырээ, улльэ-
клюн зэлукэгъухэр ахэлажээ.

«Зэкьюшныгъэр» Урысыем
шыпсэурэ нэмийхэм яхэшыпь-

кыгъэ командэ дешлагъ, 2:0-у
теклоныгъэр къыдихыгъ. Къонэ
Амирра Денис Крыловыимрэ къэ-
лапчээм іэгуор дадзагъ.

— Таганрог, Челябинскэ
якомандэхэм, нэмийхэм улльэ-
клюн зэлукэгъухэр адтыгэштых,
— къытиуагъ «Зэкьюшныгъэм»

итренер шхъяэр, Адыгэ Республиком изаслуженэ тренерэу Ешигго Сэфэрбый.

— Адыгейм футболыимкэ икэл-
лэццыкуюнбжыкэ спорт еджап-
лэ шацэсагъэхэу ешлэгъум 5
«Зэкьюшныгъэм» тштагъэ. Хъа-
санэкъо Амир, Гъыш Тахьир,

Делэкъо Мурат, Такъль Руслан,
Хъуакло Темир. Гъэтхапэм и 4-м
нэс Адлер тыщиштэ, хэгъэгум
изэнэкъоку зыфэдгъэхъазырышт.

Нэкүбгъэр
зыгъэхъазырыгъэр
ЕМТЫЛН Нурий.